

Sygn. akt I C (...)

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym do tutejszego Sądu powód (...) S.A. z siedzibą w B. wniósł o zasądzenie od pozwanej M. B. kwoty 9.301,48 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego od dnia 1 kwietnia 2017 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu wskazano, iż poprzednik prawny powoda zawarł z pozwaną umowę pożyczki nr (...) na kwotę 8.996,00 zł. Wobec zaległości w spłacie rat poprzednik powoda wypowiedział umowę pożyczki. Pozwana do dnia złożenia pozwu spłaciła kwotę 2.869,21 zł, a na żadaną pozwem kwotę 9.301,48 zł składają się:

- kwota niespłaconej pożyczki w wysokości 7044,79 zł,
- kwota z tytułu poniesionych kosztów windykacji w wysokości 1409,00 zł,
- kwota z tytułu wydanych zaświadczeń oraz wysłanych monitów w wysokości 45,00 zł
- umowne odsetki w wysokości 802,69 zł.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia (...) sygn. akt I Nc (...) /k. 50 akt/ Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Głubczycach uwzględnił żądanie pozwu w całości.

W sprzeciwie od przedmiotowego nakazu zapłaty pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na swoją rzecz kosztów zastępstwa procesowego w podwójnej wysokości, podnosząc zarzut nieważności zobowiązania i sprzeczności z ustawą o kredycie konsumenckim.

W uzasadnieniu wskazano, iż zastrzeżone przez powoda odsetki w wysokości 226,48% są odsetkami lichwiarskimi i jako takie są nieważne. Pozwana zarzuciła, iż w szczególności koszty ubezpieczenia, opłata przygotowawcza i wynagrodzenie umowne zmierzają do obejścia przepisów o odsetkach maksymalnych i jako takie są nieważne. Pozwana fizycznie otrzymała kwotę 3.500,00 zł natomiast powód domaga się zwrotu kwoty ponad 9.000,00 zł. Wobec tego pozwana złożyła oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu zgodnie z art. 45 ustawy o kredycie konsumenckim. Ponadto zarzucono, iż wobec pozwanej toczyło się postępowanie egzekucyjne z wniosku powódki, w toku którego wyegzekwowana została kwota 3.877,34 zł.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 29 sierpnia 2014 r. pomiędzy (...) Sp. z o.o. z siedzibą w B., a M. B. została zawarta umowa pożyczki gotówkowej. Na jej podstawie powód udzielił pozwanej pożyczki, zgodnie z którą całkowita kwota do zapłaty przez pozwaną to 9.528,00 zł, w tym całkowita kwota pożyczki – 3.500,00 zł, koszt ubezpieczenia – 5.030,00 zł, opłata przygotowawcza – 466,00 zł, wynagrodzenie umowne – 532,00 zł (po obniżeniu stóp procentowych przez Radę Polityki Pieniężnej wynagrodzenie umowne wynosiło 486,00 zł). Na podstawie pkt 1.2 umowy powód dokonał potrącenia z kwoty udzielonej pożyczki kosztu ubezpieczenia i opłaty przygotowawczej. Z uwagi na to pozwanemu została wypłacona kwota kapitału w wysokości 3.500,00 zł.

Splata pożyczki miała nastąpić w 24 miesięcznych ratach w wysokości 397,00 zł, z tym że pierwsza rata w kwocie 351,00 zł.

Zgodnie z pkt 5.2 umowy pożyczki pozwana była zobowiązana do zabezpieczenia spłaty pożyczki poprzez wyrażenie zgody na objęcie jej ochroną ubezpieczeniową. W pkt 15 umowy w związku z objęciem klientów (...) Sp. z o.o. grupowym ubezpieczeniem na życie oferowanym przez (...) Towarzystwo (...) S.A. V. (...) z siedzibą w W., pozwana M. B. wyraziła zgodę na objęcie jej ochroną ubezpieczeniową w ramach umowy ubezpieczenia z dnia 30 lipca 2013 r. na zasadach wynikających z tej umowy. Pozwana zobowiązała się do pokrycia kosztów opłacenia składki ubezpieczeniowej

należnej z tytułu umowy ubezpieczenia, która to składka będzie opłacona jednorazowo po zawarciu i wypłaceniu kwoty pożyczki, przy czym powód zobowiązany jest do odprowadzenia na rzecz ubezpieczyciela składki, a pozwana upoważniła powoda do potrącenia sumy należnej z tytułu zwrotu kosztów ubezpieczenia z kwoty udzielonej pożyczki.

Zgodnie z pkt 11.2 umowy, w przypadku gdy pożyczkobiorca zalega z zapłatą jakiegokolwiek zobowiązania pieniężnego pożyczkodawca ma prawo podjąć wymienione działania windykacyjne, za które pobiera opłaty zgodnie z tabelą opłat wskazana w pkt 16.4 z tym zastrzeżeniem, że opłaty zostaną naliczone w kwocie nie większej niż 80,00 zł w odniesieniu do każdego terminowego zobowiązania.

dowód: - umowa z dnia 29 sierpnia 2014 r. k. 8-11 akt,

- kalendarz spłat k. 13 akt,

- załącznik Nr 1 do umowy pożyczki gotówkowej k. 14-15 akt,

W dniu 18 grudnia 2014 roku pomiędzy (...) Sp. z o.o. a (...) Sp. z o.o. została zawarta umowa cesji wierzytelności, na podstawie której ta ostatnia z w/w spółek nabyła wierzytelność w stosunku do pozwanej z tytułu umowy pożyczki. Od dnia września 2014 roku do marca 2015 roku (...) Sp. z o.o. przeszła restrukturyzację polegającą na podziale przez wydzielenie do (...) Sp. z o.o., a następnie połączeniu (...) Sp. z o.o. z o.o. z (...) S.A. Następnie doszło do połączenia (...) Sp. z o.o. z (...) S.A. na podstawie art. 492 §1 pkt 1 k.s.h. Aktualnym wierzycielem należności wynikającej z umowy pożyczki gotówkowej z dnia 29 sierpnia 2014 r. jest (...) S.A. w B..

dowód: - załącznik 6c k. 21 akt,

- wyciąg dokumentu k. 22- 26 akt,

- informacje odpowiadające odpisowi aktualnemu z rejestru przedsiębiorców k. 27-33 akt,

Pismem z dnia 2 lutego 2015 r. M. B. złożył powódce oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu poprzez zastrzeżenie odsetek w wysokości 226,48 % w stosunku rocznym.

dowód: - oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych k. 59 akt,

Pismem z dnia 21 lipca 2016 r. powód wezwał pozwaną do zapłaty kwoty wskazanej w wezwaniu w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania.

W dniu 27 lutego 2017 r. powód wypowiedział pozwaną umowę (...) z zachowaniem 30 dniowego terminu.

dowód: - wezwanie do zapłaty wraz z potwierdzeniem odbioru 17-18 akt,

- wypowiedzenie umowy pożyczki wraz z potwierdzeniem odbioru k. 19-20 akt

Przed Sądem Rejonowym w B. (...) toczyła się pod sygn. akt I C (...) sprawa z powództwa (...) Sp. z o.o. przeciwko M. B. o zapłatę kwoty 11.508,97 zł na podstawie weksla.

W przedmiotowej sprawie, wobec cofnięcia pozwu postanowieniem z dnia 22 marca 2016 r. Sąd Rejonowy w B. (...) uchylił nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 30 kwietnia 2015 wydany przez Sąd Rejonowy w B. (...) w sprawie o sygn. akt I Nc (...) i umorzył postępowanie w sprawie.

Postanowieniem z dnia 12 kwietnia 2016 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Ś. (...) sygn. akt KM (...) umorzył postępowanie egzekucyjne prowadzone na podstawie tytułu wykonawczego – nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Rejonowego w B. (...) z dnia 30 października 2015 r. sygn. akt I Nc (...). W toku postępowania egzekucyjnego komornik wyegzekwował na rzecz wierzyciela kwotę 2.383,73 zł.

dowód:- dokumenty znajdujące się w aktach sprawy SR w B. (...) sygn. akt I C (...),

- dokumenty znajdujące się w aktach egzekucyjnych sygn. akt KM (...),

Łącznie z tytułu wierzytelności wynikającej z zawartej z M. B. umowy z dnia 29 sierpnia 2014 r. powód został zaspokojony do kwoty 2.869,21 zł.

dowód: - karta klienta k. 16 akt,

- zestawienie wpłat k. 89 akt

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Stan faktyczny ustalono w oparciu o dowody z dokumentów przedłożone przez strony, jak również znajdujących się w aktach sprawy Sądu Rejonowego w Bielsku - Białej sygn. akt I C (...) oraz w aktach egzekucyjnych Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Ś. (...) M. S. sygn. akt Km (...), a także w oparciu o zeznania pozwanej M. B., które to dowody zasługiwały na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie w bezsporna jest legitymacja procesowa powoda, zawarcie z pozwaną w dniu 29 sierpnia 2014 r. umowy pożyczki, jak również okoliczność, iż pozwana w wykonaniu powyższego zobowiązania dokonała częściowej spłaty w wysokości 2.869,21 zł. Natomiast spór sprowadzał się w istocie do zbadania zasadności wysokości dochodzonej pozwem kwoty, w szczególności pod kątem zasadności naliczenia przez stronę powodową dodatkowych opłat i kosztów związanych z udzieleniem pożyczki.

Regulacje dotyczące umowy pożyczki są zawarte w art. 720-724 k.c.

W niniejszej sprawie zastosowanie znajdują również przepisy ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim, w brzmieniu obowiązującym przed wejściem w życie ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z dnia 10 września 2015 r.).

Odnosząc się w pierwszej kolejności do podniesionej przez pozwaną kwestii oświadczenia złożonego w trybie art. 45 ustawy o kredycie konsumenckim, to zważyć należy, iż zgodnie z art. 9 ust. 2 w/w ustawy nowelizującej, przepisy art. 33a oraz art. 36a-36c ustawy o kredycie konsumenckim, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do umów o kredyt konsumencki zawartych po dniu wejścia w życie art. 7. Skoro zatem w dacie zawarcia umowy pożyczki, nie obowiązywały przepisy ustawy o kredycie konsumenckim określające maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu, to złożenie w trybie art. 45 ustawy z uwagi na ich naruszenie pisemnego oświadczenia, pozostaje w istocie bezskuteczne.

Przechodząc z kolei do dochodzonej przez powoda kwoty 5.030,00 zł tytułem kosztów ubezpieczenia, to zdaniem Sądu strona powodowa nie udowodniła zgodnie z art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c., że rzeczywiście została zawarta umowa ubezpieczenia pożyczki ze składką w wysokości 5.030 zł, którą strona powodowa miała wyłożyć za pozwaną M. B., przelewając ją na rachunek ubezpieczyciela, zgodnie z treścią umowy pożyczki. Przedłożona w tym zakresie umowa pożyczki, nie jest wystarczająca, tym bardziej, że brak jest jakichkolwiek dokumentów podpisanych przez Towarzystwo (...). Na potwierdzenie zawarcia umowy ubezpieczenia strona powodowa złożyła załącznik nr 1 do umowy pożyczki z dnia 30 lipca 2013 r. (k. 14), który jest podpisany przez pozwaną oraz osobę upoważnianą do działania w imieniu pożyczkodawcy. Dowody te w żaden sposób nie świadczą jednakże o zawarciu umowy ubezpieczenia pomiędzy B. Towarzystwo (...) S.A. V. (...), a (...) Sp. z o.o., a przede wszystkim o objęciu ubezpieczeniem umowy pożyczki z dnia 29 sierpnia 2014 r. oraz przelewu przez (...) Sp. z o.o. składki na rzecz ubezpieczyciela w wysokości 5.030,00 zł.

Skoro pożyczkodawca miał obowiązek zgłoszenia pozwanej ubezpieczycielowi i terminowego zapłacenia ubezpieczycielowi składki, to dopiero wykonanie tych obowiązków skutkowało w świetle art. 5 pkt 2 umowy

ubezpieczenia powstaniem odpowiedzialności ubezpieczyciela. Tymczasem powód nie wykazał, aby jego poprzednik prawny wywiązał się z powyższych obowiązków i doprowadził do tego, aby pozwana została objęta ubezpieczeniem. Nie wykazano nawet czy, kiedy i jaką należność zapłacono ubezpieczycielowi tytułem składki, której wysokość również nie wynika w żaden sposób z przedłożonego wyciągu z umowy ubezpieczenia.

Sąd nie uwzględnił również naliczonych przez stronę powodową kosztów windykacji w wysokości 1.409,00 zł. Po pierwsze wskazać należy, iż w piśmie procesowym z dnia 22 sierpnia 2017 r. (k. 72) powód wskazał, iż przedmiotowe koszty naliczono zgodnie z pkt 11.2b umowy, podczas gdy zawarta pomiędzy stronami umowa nr (...) w istocie nie zawiera przedmiotowego punktu. Niezależnie od powyższego podkreślenia wymaga, iż w strona powoda w żaden sposób nie wyjaśniała za jakie konkretnie czynności lub działania naliczyła przedmiotowe koszty, jakie jednostkowe kwoty składały się na ww. kwotę, co w konsekwencji, przy powoływaniu się na nieistniejący zapis umowy, uniemożliwia Sądowi weryfikację tak zasadności, jak i wysokości przedmiotowego naliczenia. Przy czym należy wnosić, że chodzi w tym przypadku o koszty inne niż koszty wezwań do zapłaty, które zostały ujęte w odrębnym punkcie i z którego to tytułu strona powodowa domagała się zwrotu kwoty 45,00 zł, z czego uwzględniono jedynie 30,00 zł. Zgodnie z pkt 11.2 umowy pożyczki, w związku z tabelą opłat zawartą w końcowej części umowy, opłata za upomnienie pisemne lub wezwanie do zapłaty (pkt 8 tabeli) to 15,00 zł. Strona powodowa przedłożyła wezwanie do zapłaty z dnia 21 lipca 2016 r. (k. 17 akt) oraz wypowiedzenie umowy pożyczki z dnia 27 lutego 2017 r. (k. 19 akt), w związku z czym zasadne było naliczenie kosztów tego wezwania w wysokości 30,00 zł, nie zaś w dochodzonej pozwem kwocie 45,00 zł.

Zdaniem Sądu na uwzględnienie, jako niewykazana, nie zasługiwała kwota 802,69 zł naliczona tytułem umownych odsetek za opóźnienie w spłacie poszczególnych rat. Jako podstawę naliczenia przedmiotowy odsetek powód w piśmie z dnia 22 sierpnia 2017 r. (k. 72 akt) powołał się na pkt 13.1 umowy, podczas gdy wskazany punkt umowy dotyczy Rzeczywistej Rocznej Stopy Oprocentowania. Ponadto powód wskazał, iż kwota została uwzględniona przy wzięciu pod uwagę liczby dni opóźnienia w spłacie poszczególnych rat pożyczki w stosunku do terminów uzgodnionych w kalendarzu spłat, na dowód czego przedłożył sporządzone rozliczenie odsetek dziennych. Analiza treści przedmiotowego rozliczenia nie pozwala jednakże w ocenie Sądu na potwierdzenie prawidłowości dokonanego wyliczenia. Przedstawione wyliczenie jest niezrozumiałe, niejasne, nie pozwala na ustalenie przyjętej przez powoda liczby dni opóźnienia, daty płatności kilkakrotnie powtarzają się, co nie zostało w żaden sposób wyjaśnione. W ocenie Sądu, wobec podniesienia zarzutu w przedmiocie wysokości naliczonych odsetek i opłat dodatkowych, to na powodzie zawodowo trudniącym się udzielaniem pożyczek, ciążył obowiązek jednoznacznego i precyzyjnego wykazania naliczonych przez siebie odsetek, w tym wskazanie mechanizmu ich wyliczenia. Powód reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika nie uczył zadość przedmiotowemu zobowiązaniu, co skutkowało niemożliwością ich uwzględnienia.

Natomiast, zdaniem Sądu, nie ma podstaw do zakwestionowania kosztów opłaty przygotowawczej (466,00 zł) oraz wynagrodzenia dla strony powodowej (wobec obniżki stóp procentowych w kwocie 486,00 zł). W tym zakresie zarzuty pozwanego są niezasadne. Koszty te, uwzględniając okres spłaty w 24 miesięcznych ratach, nie przekraczają odsetek maksymalnych Tego rodzaju postanowienia nie naruszają dobrych obyczajów, ani nie stanowią niedozwolonych klauzul w myśl art. 385¹ § 1 k.c. Poprzednik prawny strony powodowej w sposób profesjonalny zajmował się udzielaniem pożyczek, co wiązało się z ponoszeniem kosztów z tytułu ich obsługi. Był również uprawniony do pobrania wynagrodzenia z tego tytułu, tym bardziej że często chodzi o pożyczki o wysokim stopniu ryzyka. Tego rodzaju koszty są pobierane również przez banki, a strony zazwyczaj mają świadomość ich naliczania i to w większej wysokości w przypadku firm innych niż banki, zajmujących się udzielaniem pożyczek.

Reasumując i odnosząc się do wyliczenia strony powodowej zawartego w pozwie, piśmie z 22 sierpnia 2017 r. i treści umowy pożyczki należy wskazać, że Sąd Rejonowy przyjął, że ogólna kwota należna stronie powodowej z tytułu umowy pożyczki to 4.482,00 zł w tym: 3.500,00 zł tytułem zwrotu kwoty pożyczki wypłaconej pozwanej, 466,00 zł tytułem opłaty przygotowawczej, 486,00 zł tytułem wynagrodzenia umownego (uwzględniając obniżkę stop procentowych zgodnie z żądaniem powoda), 30,00 zł tytułem wezwania do zapłaty i wypowiedzenie umowy pożyczki. W przedmiotowej sprawie jednocześnie ustalono, czego ostatecznie pozwana nie zakwestionowała, iż na rzecz wierzyciela z tytułu

umowy pożyczki z dnia 29 sierpnia 2014 r. dokonano wpłat w łącznej kwocie 2.869,21 zł. W związku z powyższym na rzecz strony powodowej należało zasądzić wyłącznie różnicę pomiędzy ww. kwotami wynoszącą 1.612,79 zł, o czym orzeczono jak w pkt I wyroku. Natomiast w pozostałym zakresie powództwo jako bezzasadne, z przyczyn szczegółowo opisanych powyższej, podlegało oddaleniu.

Rozstrzygnięcie w przedmiocie odsetek uzasadnia przepis art. 359 k.c., art. 481 k.c.

Orzeczenie w przedmiocie kosztów uzasadnia brzmienie art. 100 k.p.c., zgodnie z którym w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Powód wygrał sprawę w 17,33 %, zaś pozwana w 82,67% i w takim też stosunku Sąd dokonał stosunkowego rozdzielania kosztów, na które składały się: opłata sądowa od pozwu w kwocie 300,00 zł, koszty zastępstwa procesowego strony powodowej -1.800,00 zł, opłata skarbową – 17,00 zł, koszty zastępstwa procesowego strony pozwanej – 1.800,00 zł – razem 3.917,00 zł. Uwzględniając powyższe Sąd zasądził od powoda na rzecz pozwanej kwotę 1.121,18 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd nie znalazł podstaw do uwzględnienia żądania pełnomocnika pozwanej do zasądzenia kosztów zastępstwa procesowego w podwójnej wysokości. W ocenie Sądu nakład pracy pełnomocnika nie uzasadnia przyznania mu podwójnej stawki.

Mając na względzie powołane okoliczności, na podstawie wskazanych przepisów, orzeczono jak w sentencji wyroku.

Sygn. akt I C (...)

Zarządzenia:

1. odnotować,
2. odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powoda – bez pouczenia,
3. kal. 14 dni

G., 27 marca 2018 r.